

• יגבר הלחץ האמריקאי למירו המרחב מנשק גרעיני.
 בשלב ראשון יופעל עיקר הלחץ על ישראל, כשהנשיא קנדי מגייס לציוד, בין היתר, גם מנהיגים ציוניים אמריקאיים, שירמזו לוויד בוגורון שהוצאת כספים למטרות המחקר האטומי, עשויה להביא להפסקת זרם הכסף האמריקאי לישראל.

• למעשה מתגבש מאחורי הקלעים שיתוף פעולה בריטי ישראלי בענייני המרחב. הסימפסום העיקרי: תמיכת ישראל במלך חוסיין, עליידי השמעת רמזים חדשים שצה"ל יפגוש לירדן במיקרה של מהפכה ברייטניה עדיין רואה את עצמה כבעלת החסות על המלך.

• אינמרים בריטי חשוב יותר: החשש שאם תיפול ממלכת ירדן, ישתלט האיחוד המיצרי-סוריה-יראקי ללא כל קושי על כוויית, ולאחר מכן על שאר נסיכויות הנפט של המפרץ הפרסי. הדבר יהווה מכה חמורה ביותר למשק הבריטי, וגם ממשלת ישראל רואה בחיזוק נוסף כזה של עבד אל-נאצר סכנה חמורה.

• הסיכסוכים הפנימיים בתוך צמרת מפא"י יוקפאו לתקרי

פה קצרה בלבד. זוויד בוגורון ינסה להשתמש בבחירת נשיא חדש כדי לפתור כמה מן הבעיות האישיות החמורות, המעסיקות עתה את צמרת מפלגתו. לא מן הנמנע כי בין השאר, יעלה את ההצעה שגולדה מאיר תהיה מועמדת המפלגה לכהונת הנשיא. דבר זה יפנה

את הדרך בפני שמעון פרס, במישור הממשלתי, תוך כדי מתן עמדת כבוד וחסימה בידי זקני המפלגה. הדבר תלוי במידה רבה במצב בריאותה של גולדה מאיר.

כמקביל תעשה מפא"י נסיון להשיג את הסכמת שתי מפלגות הפועלים לתמוך במועמד מוסכם לכהונת הנשיא. מועמד

זה יהיה איש מפא"י.

הדתיים, מצידם, יהיו מוכים נים לתמוך במועמד מפא"י, אף כי יעלו דרישות משלהם לווייתורים

בענייני הרבנות והחינוך הדתי.

האפשרות של הצעת מועמד דתי נשקלה עליידי הנהגת המפד"ל ואין נטייה רבה לעי שות זאת. המצב עשוי להשתנות, אם תחזור חרות על הצעתה הקודמת למנות נשיא דתי, ואז יהיה קשה לזתיים להסביר לבחוריהם מדוע הם מעדיפים נשיא מפא"י חילוני.

האופוזיציה תעלה אף היא הצעות מועמדים משלה, אולם לא נראה כל סיכוי שאחד מן מועמדים אלה יזכה בתואר. אף

כי חוק המישמעת הקואליציונית אינו חל על בחירת נשיא, אין גם סיכוי סביר ליצירת קואליצית ניר, שתבחר במועמד לא מפא"י.

• אהוד אבריאלי יחזור לחדשות,

הוא נחשב כמועמד רציני לאחד התפקידים החשובים במנגנון הממשלתי, מחוץ למסגרת משרד החוץ, בו הוא עובד עתה. לפני כניסתו למשרד החוץ נימנה אבריאלי על סבדיו החשובים ביותר של משרד ראש הממשלה, וייתכן כי תפקידו החדש יחזירו למסגרת משרד זה.

• הפעולה החמונית הראשונה של הועד היהודי-ערבי לביטול המימשל הצבאי תהיה הפצת רכבות סמלי מתכת, של סימן ה'X השחור, על רקע שחור. המטרה תהיה כפולה: לתת ביטוי לדרישה החמונית לביטול המימשל, ולהכניס כסף לקרן המאבק לביטול המימשל.

היסטוריה

מסע מאורגן

"דרושה שואה כדי להרחיק את אזרחי ישראל במוצאי-שבת מבתי-הקולנוע!" אמר עסקן ציני. ואכן, זאת בדיוק היתה הסיבה: לכבוד יום-השואה נסגרו בתי-השעשועים. בערים הגדולות הסתובבו ההמונים המיוזמים ברחובות, מבלי לדעת איך למלא את החלל שנפער בסדר חייהם. גם מבחינות אחרות חדר יום-השואה, שהיה לחיי האזרחים יותר מאשר בשנים הקודמות. הכנסת התכנסה לישיבה מיוחדת, נערכו כינוסים ועצרות, הרדיו והעתונים נלאו נאומים.

גל ההאשמות. אולם החידוש העיקרי של יום-השואה השכיח היה בתוכן נאומיו. כאילו על פי צו מגבוה, פתחו כל הנואמים בנימה חדשה לגמרי. תמציתה: לא רק ה

שולחן הממשלה בישיבת-האמל של הכנסת ביום-השואה "תיפסו את האשם"

נאצים אשמים בטבח, אשם גם העולם, ש' עמד נגדו ולא נקף אצבע.

דברים מעין אלו נאמרו גם בעבר, אך מעולם לא הגיעו לכלל מסע-התעמולה מארי-גן ואחיד כמו השבוע. יושבי-ראש הכנסת בישיבה החגיגית, ראשי-הממשלה בעצרת-עם, עשרות נואמים במקומות אחרים — כולם חזרו על גירסה זו, כמעט במילים זהות. מה הביא לכך? בלי ספק הבינו הנואמים את הצורך להסיח את הדעת מן ההאשמות, שהושמעו לאחר נה בתכיפות גוברת והורכת, נגדם עצמם. בין השאר:

• פירסמה המדינה היהודית חנה ארנט סידרת-נאומים סנסציונית, בשבועון האי-יריקאי אדיר-היוקרה ניו יורקר, טענה כי השואה לא היתה אפשרית לולא שיתפה המנהיגות היהודית פעולה עם הנאצים.

• הודה נחום גולדמן בפירוש באשמה זו, בנאום שנשא בישראל.

• פירסם העיתונאי-התסריטאי היהודי בן הכט לפני שנתיים ספר בו הטיל את האחריות לשואה על הסוכנות היהודית. למרות שהספר גויע, בלתי-רציני, ולפרקים אף מגוחך, עורר ביהדות האמריקאית רגשות של אי-נוחות.

• מפרסם שבועון שווייצרי סידרת-נאומים על פרשת קורט בכר (העולם הזה 1331 והלאה) בה מואשמים המוסדות הציוניים בפירוש בהגנה על פושעי-השואה נא ציים, למען מטרות מיסתריות.

נקפו אצבע להצלת היהודים, מדוע הוסיפה הם כנות היהודית לשרת אותם בנאמנות של כלב עד היום האורון של הצלחמה, גייסה את הנוער העיברי לצבא הבריטי ושיתפה את הצנתנים העבריים לפיקוד בריטי?

• מדוע לא עשה הסוכנות מאימה כדי לעזור את דעת-הקהל בבריטניה ובארצות-הברית נגד ממשלותיה, כדי להכריח את הממשלות לפעול?

• מדוע לא נקטו המוסדות הציוניים — הסוכנות וארגון ההגנה — בפעולה צבאית משלהם באירופה, כנגד הצנחת הצנחנים, פיצוץ גשרי-רכבת בדרך לאושוויץ, הפעלת המתרת היהודית במחנות עצמן, וכיוצא בזה? • מדוע לא נקטו המוסדות הציוניים — הסוכנות וארגון ההגנה — בפעולה צבאית משלהם באירופה, כנגד הצנחת הצנחנים, פיצוץ גשרי-רכבת בדרך לאושוויץ, הפעלת המתרת היהודית במחנות עצמן, וכיוצא בזה? • מדוע לא נקטו המוסדות הציוניים — הסוכנות וארגון ההגנה — בפעולה צבאית משלהם באירופה, כנגד הצנחת הצנחנים, פיצוץ גשרי-רכבת בדרך לאושוויץ, הפעלת המתרת היהודית במחנות עצמן, וכיוצא בזה?

המימשל הצבאי

לקראת הציבוב הבא

במשך כמה רגעים קריטיים היה נידמה כי המוני הכפר טיבה יעלו על תחנת המשרד, יעשו שפטים בצחת הקטן שנמציא בה, יגרמו למהומות דמים. הדבר נמנע הודות לאיש אודי: המרה צאלה בראנסי. הוא ציחה על ההמוני הנרגז לתזור כלעומת שבא.

זה היה לפני-החודש, כאשר הוזמן עורך העולם הזה לנאום בכפר, אך נעצר בכניסה לכפר עליידי הגשטרה (העולם הזה 1331). אף קיווה בראנסי, כל מישתן יודה ילו על פעולתו המרגיעה, הרי טעה. המושל הצבאי אינו שוקץ על-גנות, ושום דבר אינו מעליב מושל צבאי יותר מאשר להיות תלוי ברצונו הטוב של ערבו. על אחת כמה וכמה, כאשר ערבי זה הוא מפעילי קבוצת אל-ארד.

• "בטחון המדינה". שבועיים אחרי אירועי יום קיבוץ בראנסי הודעה רישמית: למען השמירה על בטחון המדינה" אסר עליו דמ של לצאת נאזור המימשל במשולש, הן ביום, הן בלילה. איסור דומה הוטל על דמורה אחמד דסוקי, בן טיבה, שנאם אף הוא באותה אסיפה.

לא היתה זאת הפעולה היחידה של המימשל הצבאי בשבועות האחרונים. בכל רחבי הארץ הוטלו איסורים דומים על פעילים ערביים, ללא סיבה ניראית-לעין. הקורבנות לא היו קומ ניכסים, גם לא נימנו עם השורה הראשונה של הפעילים. בין השאר: אסר המושל על אחמד מועארי, פרי על מכפר, מלצאת את תחומי כפרו במשך חודש, ובזאת מנע בעדו אף לעבוד בתיקון הכביש המוביל לכפרו.

• נצטווה אניס שקור, תושב עכו (שכלל אינה כלילה בתחום המימשל הצבאי) להירשאר בתחומי העיר. שקור סיים את לימודיו בקולטה למשפטים בירושלים, מתמחה במישרד של עורכי-דין בחיפה.

• אזהרה. לשם מה באו פעולות אלה, דחוק בתקופה של שקט יחסי? הסיבה המישרת: המושלה מבקש להזכיר לציבור ה' ערבי כי עוצמתו לא רפתה, למרות שנשר אר על כנו רק בוכות קיל קניו אחד בכי נכח.

• המימשל הצבאי יודע היטב כי הועד היהודי-ערבי ציטול המימשל הצבאי מת כונן באופן קדחתני לסיבוב חדש של פעולת המוניה ננדו. אחי הריחוק היו מעין אזהרה של המושל לקראת הבאות.

סטודנטים

אין "קול" ואין קשב

בדמשק, בעמאן, בבגדאד הפגיוו סטודנטיים, צעקו וחוללו הפיכות. אבל בחיפה זה לא יכול לקרות. כי הסטודנטים בעיר הכריזו מל אהבים את השקט.

למרות זאת היה נידמה לחעד אגודת הסטודנטים של הטכניון כי עליהם להשמיע קול כלשהו. על כן, בראשית שנת-הלימודים הנוכחית, הוליס מפרסם מיכרו על תפקיד העורכים של קול הסטודנט.

המיכרו נפל בחלקם של שני תלמידי מכונאות, שנה אחרונה, כפרי בשל. כי שום סטודנט אחר לא היה מעניין.

עבודה עצמית. יחונתן צאן הבלונדי ושלמה זלוף השתחרר פתחו בקאריירה ה' עתונאית בתנופה רבה. הגליון הראשון של קול הסטודנט המחודש הופיע במהרה. הוא הוכיח לשני העורכים את אשר למדו עורכי כים רבים לפנייהם: שהם יצטרכו לכתוב